

5 oktober 2023

Geachte Commissaris van de Koning, Gedeputeerden en Leden van Provinciale Staten van Drenthe,

Wij, van de Stichting Drenthe Blijft Stil, maken ons ernstige zorgen over de bedreigingen boven ons hoofd, veroorzaakt door een toenemende luchtvaart.

Die bedreigingen spelen op een groot aantal fronten.

1. Groningen Airport Eelde:

Dit vliegveld kost ons, de provincie Drenthe, vele miljoenen: de komende 10 jaar beraamd op zo'n 48 miljoen euro. In het rapport van de Noordelijke Rekenkamer "De toekomst van Groningen Airport Eelde" wordt geconcludeerd dat de toekomstplannen te rooskleurig worden voorgesteld en niet reëel worden geacht. Dus waarom zoveel gemeenschapsgeld pompen in een bedrijf dat zijn eigen broek niet kan ophouden, niet nu en niet in de toekomst?

Ook wanneer het bedrijf iets minder verliesgevend zou zijn, bij uitbreiding van het aantal vluchten en verruiming van de openstellingstijden, gaat dit ten koste van ons, Drentenaren. Het gaat niet alleen ten koste van de gezondheid van de direct omwonenden, maar van allen die onder de vliegroutes wonen, recreëren en slapen.

Dat de afgelopen weken de oefeningen van Defensie: Frisian Flag, met laag overscherende transportvliegtuigen de nodige overlast gaven was nog overdag tussen 9.00-20.00 uur. Echter vakantievluchten die tot vlak voor 24.00 uur landen of om 6.00 uur vertrekken ontnemen ons, inwoners van Drenthe, een gedeelte van onze nachtrust.

2. Defensie

Uitbreiding van het militair oefengebied in de noordelijke provincies Groningen Friesland en Drenthe geeft meer overlast door oefenende vliegtuigen, helikopters en onbemande vliegtuigen. Vliegtuigen die niet alleen hoog overvliegen, maar vooral heel laag, op minder van 50 m. Deze overlast kunnen we in deze tijd van oorlogsdreiging nog enigszins begrijpen: er moet geoefend worden. Maar de grootste overlast komt wel weer alleen boven noord Nederland.

3. Lelystad Airport

Openstelling van Lelystad Airport zal voor het westelijk gedeelte van onze provincie veel overlast geven door laag overkomend vliegverkeer. Tegen openstelling van dit vliegveld wordt door de gemeenten in de provincies Overijssel en Gelderland als ook die 2 provinciebesturen opgetrokken. Waarom blijft de provincie Drenthe hierbij zo stil? Niet alleen ontbreken voor dit vliegveld de nodige vergunningen, ook is gebleken dat er feitelijk onjuiste berekeningen op velerlei gebied zijn gedaan welke in allerlei rapporten verschenen zijn.

De provincie Drenthe moet samen met de andere provincies optrekken tegen de opening van dit onnodige vliegveld.

4. Herindeling van het luchtruim

Door herindeling van het luchtruim zal een "buis" of drukke luchtverkeersweg, over onze provincie richting Schiphol geprojecteerd worden. Op deze luchtstrook zullen vliegtuigen achter elkaar, als een

treintje richting Schiphol afdalen, en niet alleen overdag, maar ook 's nachts, en niet alleen stille vliegtuigen, maar ook het zeer lawaaiige groot handelsverkeer en veel zwaardere en luidruchtigere vrachtvliegtuigen. Als Defensie zijn vlieg oefeningen houdt, zal deze buis iets zuidelijker over zuid Drenthe/noord Overijssel komen te liggen.

Over welke bedreigingen hebben we het eigenlijk?

1. Gezondheid

Door geluidsoverlast zal het rustige karakter van onze provincie achteruitgaan. Bewoners worden gestoord in hun nachtrust wat kan leiden tot gezondheidsklachten als stress, hartproblemen, chronische vermoeidheid en daaruit voortvloeiende ziekten en voor geestelijke en lichamelijke achterstand bij kinderen en ook de ongeboren vrucht.

De emissie van fijnstof en ook nog de uitstoot van tetra-ethyl-lood in de brandstof van lesvliegtuigen geven aanvullende gezondheidsrisico's.

In het programma Pointer heeft Han in 't Veen, longarts in het Franciscus Gasthuis in Rotterdam, onlangs verklaard dat er door fijnstof jaarlijks 12000 personen vroegtijdig overlijden en 130.000 verloren levensjaren te betreuren zijn.

2. De biodiversiteit

De kwaliteit van de natuur gaat achteruit bij toenemend vliegverkeer. De heide verzuurt en de calluna en erica worden steeds meer verdrongen door mossen, grassen, brandnetels en bramenstruiken vanwege NOx emissie. Op dit moment dicht men de emissie toe aan de veestapel en worden boeren gedwongen hun bedrijven te sluiten. Echter recent onderzoek heeft uitgewezen dat het effect van emissie door de veestapel niet verder reikt dan 500 m en dat een groot gedeelte terecht komt in de bovenlaag en vermengt met de NOx van het vliegverkeer en de industrie. Niet alleen terugdringen van de veestapel heeft effect, maar zeker ook terugdringen van het vliegverkeer.

Er wordt heel veel geld gestopt in herstel van de natuur van het Fochteloër veen. Geld dat gezien moet worden als verspilling als er niets verbetert aan emissie en depositie van stikstof uit de lucht. Emissie van NOx boven 900m worden door de Nederlandse overheid maar even vergeten, maar moet wel doorgegeven worden aan Europa!

3. Het toerisme

De rust, natuur, bos en heide maken dat onze provincie een grote recreatieve sector heeft. In 2022 en ook in 2023 is het aantal overnachtingen fors gestegen. En daarmee ook de inkomsten voor de recreatieve sector en de gemeenten die met toeristenbelasting een substantiele inkomstenbron hebben.

Wanneer door toenemend geluidsoverlast en het verdwijnen van de natuur de toeristen wegblijven scheelt dat werkgelegenheid, inkomsten voor gemeenten en aantrekkelijkheid voor meerdere sectoren.

Wij hebben een aantal vragen aan u waarop wij graag van u een antwoord willen hebben. Aangezien wij binnenkort tijdens een Commissievergadering van PS Drenthe willen inspreken verzoeken wij u vriendelijk doch dringend ons vóór die tijd uw antwoorden aan ons kenbaar te maken.

1. Kunt u ons aangeven welk provinciaal en maatschappelijk doel u wilt bereiken met het geven van volledige steun aan de onlangs verschenen 10-jaars strategie van de directie en Raad van Commissarissen van GAE?
2. Kunt u aangeven op welke wijze en met welke maatschappelijke waarden u de nadelige gevolgen voor inwoners, natuur, milieu en klimaat heeft getoetst op bijbehorende kosten en baten bij uitvoering van de groeistrategie door uw verbonden partij en uzelf als medeaandeelhouder?
3. Kunt u aangeven welke voordelen er voor bewoners van onze provincie voortvloeien uit verruiming van de openingstijden, het stimuleren van vrachtluchten en vluchten met zakenjets?
4. Kunt u ons aangeven, in relatie tot de vragen 1, 2 en 3, wat de voordelen zijn van de samenwerking met en de invloed van de Schipholgroep hierop?
5. Kunt u aangeven hoe is voorzien in de participatie van inwoners van de provincie Drenthe en omwonenden van GAE in de toekomstplannen van de aandeelhouders van GAE?
6. Kunt u aangeven dat de niet onaanzienlijke NEDAB kosten voor de komende 10 jaar een verantwoorde investering is voor de inwoners van de provincie Drenthe?
7. Kosten die besteed worden voor een groot gedeelte ten behoeve van een commercieel bedrijf als de KLM vliegschool, waar inwoners van de provincie geen enkel voordeel bij hebben? Draagt de KLM Flight Academy ook bij aan de NEDAP kosten?
8. Kunt u aangeven welk percentage van de NEDAB kosten voor rekening komen van de commerciële aandeelhouder Oranjewoud?
9. Kunt u aangeven welk percentage van de NEDAB kosten voor rekening komen van de gemeente Tynaarlo die de 10% aandelen van Assen in beheer heeft gekregen?
10. Kunt u ons aangeven waarom er 4,6 miljard euro nodig is voor de uitkoop van boerenbedrijven in onze provincie terwijl u de vervuilende luchtvaart in stand houdt, die wilt laten groeien en die zelfs steunt met gemeenschapsgeld om te voorkomen dat de luchthaven GAE de deuren moet sluiten?
11. Kunt u ons aangeven hoeveel extra NOx en fijnstof er geëmitteerd wordt bij de uitbreiding van het bedrijventerrein Bravo bij GAE?
12. Kunt u aangeven hoe u de te verwachten nadelige gevolgen voor (verblijfs)toerisme mee laat wegen in uw besluit om te komen tot een groeistrategie van GAE?
13. Kunt u ons aangeven waarom u niet samen optrekt met de provinciebesturen van Overijssel en Gelderland, tegen opening van Lelystad Airport? Mogen onze inwoners wel de geneugten smaken van laag overvliegende vakantievluchten en vinden de provinciebesturen van Overijssel en Gelderland dit niet acceptabel voor hun inwoners?

Wij hopen dat u het beleid ten aanzien van de luchtvaart wilt herzien en streeft naar een toekomst die aantrekkelijk is voor de eigen bewoners, toeristen, boeren en de natuur.

Namens de Stichting Drenthe Blijft Stil

Marc Huiberts

Voorzitter